

ΩΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΜΕ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑΣ 14.3.2019

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

(Υπόθεση Αρ. 1135/2014)

31 Αυγούστου 2020
[Γ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ, ΔΔΔ.]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΑΡΜΑΜΕΝΤΟ ΩΣ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΤΗ ΤΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΙΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ
ΑΠΟΒΙΩΣΑΝΤΟΣ ΑΝΔΡΕΑ ΒΓΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

Αιτητή,

-ΚΑΙ-

ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΦΟΡΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Καθ' ης η αίτηση.

Ν. Θρασυβούλου με Ρ. Γιατρού (κα), για ΝΙΚΟΛΑΣ ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΥ Δ.Ε.Π.Ε,
δικηγόροι για τον αιτητή.

Γ. Τριανταφυλλίδης με Ρ. Πασιουρτίδη (κα), για ΑΝΤΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ & ΥΙΟΙ
Δ.Ε.Π.Ε., δικηγόροι για την καθ' ης η αίτηση.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Γ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ, ΔΔΔ.: Με την άνω προσφυγή, η οποία καταχωρήθηκε στις 18.8.2014, ο αρχικά αιτητής Ανδρέας Βγενόπουλος προσέβαλε την απόφαση της καθ' ης η αίτηση ημερομηνίας 28.4.2014, η οποία του κοινοποιήθηκε με επιστολή της καθ' ης η αίτηση ημερομηνίας 4.6.2014 και η οποία αναρτήθηκε την 5.6.2014 στην ιστοσελίδα της καθ' ης η αίτηση. Με την εν λόγω απόφαση, επιβλήθηκε στο εν λόγω πρόσωπο διοικητικό πρόστιμο συνολικού ύψους €705,000, για εκ μέρους του συνολικά έξι (6) νομοθετικές παραβιάσεις, ήτοι α) δύο (2) παραβιάσεις του άρθρου 40 (1) του περί των Προϋποθέσεων Διαφάνειας (Κινητές Αξίες προς Διαπραγμάτευση σε Ρυθμιζόμενη Αγορά) Νόμου του 2007, Ν. 190(Ι)/2007 (εφεξής ο «Νόμος»), σε σχέση με δηλώσεις, στην οποία αυτός προέβη, μαζί με άλλα πρόσωπα, όντας μη εκτελεστικός πρόεδρος στο διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας Marfin Popular Bank Public Co Limited (εφεξής η «εταιρεία»), ως μέρος

των εξαμηνιαίων οικονομικών εκθέσεων της εταιρείας για την περίοδο που έληξε στις 30.6.2010 και την περίοδο που έληξε στις 31.12.2010 αντίστοιχα, παρέχοντας παραπλανητικές πληροφορίες και β) τέσσερις (4) παραβιάσεις του άρθρου 20 (4) του περί Δημόσιας Προσφοράς και Ενημερωτικού Δελτίου Νόμου, Ν. 114(Ι)/2005 (εφεξής ο «Ν. 114(Ι)/2005»), σε σχέση, αντίστοιχα για έκαστη παραβίαση, με τα ενημερωτικά δελτία ημερομηνιών 28.5.2010, 21.12.2010 και 19.5.2011 και του ενημερωτικού δελτίου του ταμείου προνοίας της εταιρείας ημερομηνίας 1.9.2010, ως πρόσωπο το οποίο τα υπέγραψε, χωρίς να διασφαλίσει την ακρίβεια, πληρότητα, σαφήνεια και επικαιρότητα του περιεχομένου τους.

Μετά την καταχώρηση της άνω προσφυγής, επήλθε ο θάνατος του Ανδρέα Βγενόπουλου (εφεξής ο «αποβιώσας») και το Δικαστήριο, κατόπιν σχετικής αιτήσεως ημερομηνίας 12.2.2019, ενέκρινε την τροποποίηση του τίτλου της προσφυγής, ως ανωτέρω, με διάταγμα του ημερομηνίας 14.3.2019.

Τα ουσιώδη γεγονότα της παρούσας υπόθεσης έχουν ως εξής:

Ο αποβιώσας, κατά πάντα ουσιώδη για την παρούσα υπόθεση χρόνο, κατείχε τη θέση του μη εκτελεστικού προέδρου στο διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας.

Η καθ' ης η αίτηση, στη συνεδρίαση της ημερομηνίας 29.10.2012, κατόπιν εισήγησης ημερομηνίας 26.10.2012 των κ.κ. Άλκη Πιερύδη, Γιάννη Χατζησάββα και Παναγιώτη Σταύρου, τους οποίους η καθ' ης η αίτηση είχε διορίσει, στη συνεδρίαση της ημερομηνίας 5.7.2012, ως ερευνώντες λειτουργούς για τη διερεύνηση ενδεχόμενων παραβάσεων από την εταιρεία της σχετικής νομοθεσίας, σε σχέση με επένδυση σε ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου, αποφάσισε την επέκταση της άνω διερεύνησης, ώστε αυτή να καλύψει όλες τις ανακοινώσεις των οικονομικών καταστάσεων της εταιρείας, οι οποίες αφορούσαν στην χρονική περίοδο 1.1.2010-31.3.2011. Ως εκ τούτου, η καθ' ης η αίτηση διόρισε εκ νέου τα προαναφερόμενα πρόσωπα ως ερευνώντες λειτουργούς, με σκοπό να διερευνήσουν συνολικά δεκατέσσερις (14) σαφώς καθορισμένες ενδεχόμενες

παραβάσεις της σχετικής νομοθεσίας, εν μέρει από την εταιρεία και, εν μέρει, από τα μέλη του διοικητικού της συμβουλίου ή άλλων αξιωματούχων της. Οι άνω ερευνώντες λειτουργοί υπέβαλαν στην καθ' ης η αίτηση, στις 4.6.2013, το σχετικό με τη διερεύνηση πόρισμα τους, αποτελούμενο από 142 σελίδες και δεκατέσσερα (14) παραρτήματα. Στη συνεδρίαση της ημερομηνίας 17.6.2013, η καθ' ης η αίτηση, αφού μελέτησε το άνω πόρισμα, αποφάσισε να καλέσει, μεταξύ άλλων προσώπων και τον αποβιώσαντα, όπως προβεί σε γραπτές παραστάσεις, σε σχέση με, εκ μέρους του, ενδεχόμενες παραβιάσεις της σχετικής νομοθεσίας, οι οποίες έχουν ως ακολούθως: 1) ενδεχόμενη παραβίαση των άρθρων 20(4) και 20 (6)(β) του Ν. 114(Ι)/2005, σε σχέση με την υπογραφή από τον αποβιώσαντα, μαζί με άλλους, του ενημερωτικού δελτίου της εταιρείας ημερομηνίας 28.5.2014, 2) ενδεχόμενη παραβίαση του άρθρου 40(1) του Νόμου, αναφορικά με δήλωση, η οποία περιλαμβάνεται στην εξαμηνιαία οικονομική έκθεση της εταιρείας για την περίοδο που έληξε στις 30.6.2010, 3) ενδεχόμενη παραβίαση των άρθρων 20(3), 20(4) και 20(6)(β) του Ν. 114(Ι)/2005, σε σχέση με την υπογραφή από τον αποβιώσαντα, μαζί με άλλους, του ενημερωτικού δελτίου του ταμείου προνοίας της εταιρείας ημερομηνίας 1.9.2019, 4) ενδεχόμενη παραβίαση των άρθρων 20(4) και 20(6)(β) του Ν. 114(Ι)/2005, σε σχέση με την υπογραφή από τον αποβιώσαντα, μαζί με άλλους, του ενημερωτικού δελτίου της εταιρείας ημερομηνίας 21.12.2010, 5) ενδεχόμενη παραβίαση του άρθρου 40(1) του Νόμου, αναφορικά με δήλωση, η οποία περιλαμβάνεται στην εξαμηνιαία οικονομική έκθεση της εταιρείας για την περίοδο που έληξε στις 31.12.2010 και 6) ενδεχόμενη παραβίαση των άρθρων 20(4) και 20(6)(β) του Ν. 114(Ι)/2005, σε σχέση με την υπογραφή από τον αποβιώσαντα, μαζί με άλλους, του ενημερωτικού δελτίου της εταιρείας ημερομηνίας 19.5.2011. Η καθ' ης η αίτηση, με σχετική επιστολή της ημερομηνίας 2.8.2013 προς τον αιτητή, ζήτησε απ' αυτόν, όπως υποβάλει τις γραπτές παραστάσεις του επί των πιο πάνω, εντός 21 εργάσιμων ημερών. Ο αποβιώσας, υπέβαλε γραπτώς και διαμαρτυρόμενος τις παραστάσεις του προς την καθ' ης η αίτηση, με επιστολή του ημερομηνίας 3.10.2013. Στη συνεδρίαση της ημερομηνίας

9.12.2013, η καθ' ης η αίτηση παρέλαβε σημείωμα ημερομηνίας 19.11.2013 από τους άνω ερευνώντες λειτουργούς, καθώς και ψηφιακό δίσκο, με τις επιστολές-κλήσεις σε παραστάσεις προς τους ερευνώμενους, καθώς και τις απαντήσεις αυτών (συμπεριλαμβανομένης και αυτής του αποβιώσαντα). Ακολούθως, στη συνεδρίαση της ημερομηνίας 24.2.2014, η καθ' ης η αίτηση αποφάσισε να χορηγήσει σε κάποιους εκ των ερευνώμενων (ο αιτητής δεν συμπεριλαμβανόταν σε αυτούς), κατόπιν σχετικού αιτήματος των δικηγόρων τους ημερομηνίας 17.2.2014, επιπλέον χρόνο μέχρι τις 7.3.2014, προκειμένου να υποβάλουν πρόσθετες γραπτές παραστάσεις. Στις 21.3.2014, η καθ' ης η αίτηση εξέτασε τα υποβληθέντα σε αυτή σημειώματα των ερευνώντων λειτουργών ημερομηνιών 19.11.2013, 7.2.2014, 6.3.2014 και 18.3.2014, καθώς και τις γραπτές παραστάσεις των υπό διερεύνηση προσώπων, συμπεριλαμβανομένου και του αιτητή και αποφάσισε, ενόψει μη ολοκλήρωσης της συζήτησης και έλλειψης περαιτέρω χρόνου, όπως το θέμα επανέλθει σε επόμενη συνεδρίαση της, προς λήψη απόφασης. Κατά τη συνεδρίαση της ημερομηνίας 28.4.2014, η καθ' ης η αίτηση, αφού προηγουμένως αποφάσισε, όπως μην κληθεί οποιοδήποτε πρόσωπο, προς το οποίο απεύθυνε κλήση για γραπτές παραστάσεις, για υποβολή και προφορικών παραστάσεων ενώπιον της, κρίνοντας τις γραπτές παραστάσεις των εν λόγω προσώπων, συμπεριλαμβανομένης και αυτών του αιτητή, ως αρκούντως επεξηγηματικές αναφορικά με όλα τα θέματα που ήγειρε η επιστολή κλήσης σε παραστάσεις, έλαβε για τον αιτητή την εδώ επίδικη απόφαση επιβολής προστίμων, συνολικού ύψους €705,000 (βλ. ανωτέρω στην παρούσα) για τις ακόλουθες, αναλυτικά, παραβιάσεις: 1) του άρθρου 20(4) του Ν. 114(I)/2005 για την υπογραφή του ενημερωτικού δελτίου της εταιρείας ημερομηνίας 28.5.2010 (πρόστιμο ύψους €100.000), 2) του άρθρου 40(1) του Νόμου, αναφορικά με τη δήλωση, η οποία περιλαμβάνεται στην εξαμηνιαία οικονομική έκθεση της εταιρείας για την περίοδο που έληξε στις 30.6.2010 (πρόστιμο ύψους €130.000), 3) του άρθρου 20(4) του Ν. 114(I)/2005 για την υπογραφή του ενημερωτικού δελτίου του ταμείου προνοίας της εταιρείας ημερομηνίας 1.9.2010 (πρόστιμο

ύψους €75.000), 4) του άρθρου 20(4) του Ν.114(I)/2005 για την υπογραφή του ενημερωτικού δελτίου της εταιρείας ημερομηνίας 21.12.2010 (πρόστιμο ύψους €120.000), 5) του άρθρου 40(1) του Νόμου, αναφορικά με τη δήλωση, η οποία περιλαμβάνεται στην εξαμηνιαία οικονομική έκθεση της εταιρείας για την περίοδο που έληξε στις 31.12.2010 (πρόστιμο ύψους €140.000) και 6) του άρθρου 20(4) του Ν.114(I)/2005 για την υπογραφή του ενημερωτικού δελτίου της εταιρείας ημερομηνίας 19.5.2011 (πρόστιμο ύψους €140.000). Ως ήδη προαναφέρθηκε ανωτέρω, ο αποβιώσας καταχώρησε την άνω προσφυγή εναντίον της πιο πάνω απόφασης της καθ' ης η αίτηση για επιβολή των άνω προστίμων εναντίον του, κατόπιν σχετικής ειδοποίησης του, με την επιστολή της καθ' ης η αίτηση ημερομηνίας 4.6.2014.

Με τον πρώτο λόγο ακυρώσεως στη γραπτή αγόρευση της, η πλευρά του αιτητή υποστηρίζει ότι, πάσχει η σύνθεση της καθ' ης η αίτηση κατά την συνεδρίαση της ημερομηνίας 28.4.2014, κατά την οποία λήφθηκε η επίδικη απόφαση, διότι η ευθύνη τήρησης των πρακτικών ανατέθηκε σε δύο πρόσωπα, λειτουργούς της καθ' ης η αίτηση, αντί ενός, ως ρητώς και εξειδικευμένα, κατά την πλευρά του αιτητή, καθορίζεται στο άρθρο 18 (9) του περί Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου Νόμου του 2009, Ν. 73(I)/2009, ως αυτός ίσχυε κατά τον ουσιώδη χρόνο. Πρόσθετα, υπό τον πρώτο λόγο ακυρώσεως, η πλευρά του αιτητή διατείνεται και ότι, για παρόμοιο λόγο έπασχε και ο διορισμός τριών ερευνώντων λειτουργών αντί ενός, ως προβλέπεται στο άρθρο 36(1) του Ν. 73(I)/2009.

Είναι, βέβαια, ορθό, ότι τόσο στο άρθρο 18(9) όσο και στο άρθρο 36(1) του Ν. 73(I)/2009, χρησιμοποιείται ο ενικός αριθμός. Συγκεκριμένα, το άρθρο 18(9) του Ν. 73(I)/2009 προνοεί ότι, «18. (9) Χρέη γραμματέα του Συμβουλίου ασκεί πρόσωπο που ορίζεται προς τούτο από τον προεδρεύοντα του Συμβουλίου, ο οποίος έχει την ευθύνη της τήρησης των πρακτικών.», ενώ στο άρθρο 36(1) του Ν. 73(I)/2009 καταγράφεται ότι, «36. (1) Για τους σκοπούς των άρθρων 32, 34, 35 και 50, η

Επιτροπή δύναται να ορίζει μέλος του Συμβουλίου ή και υπάλληλο της Επιτροπής ή και οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο, ως ερευνώντα λειτουργό.»

Όμως, ως ορθά επισημαίνει και η πλευρά της καθ' ης η αίτηση στη γραπτή αγόρευση της, εφαρμογής και στην παρούσα περίπτωση βρίσκει το (ερμηνευτικό) άρθρο 2 του περί Ερμηνείας Νόμου, Κεφ. 1, σύμφωνα με το οποίο, με δικούς μου τονισμούς:

«2. Στο Νόμο αυτό και σε κάθε άλλο Νόμο, και σε όλα τα δημόσια έγγραφα, που θεσπίστηκαν, έγιναν, εκδόθηκαν, τηρήθηκαν ή χρησιμοποιήθηκαν πριν από ή μετά την έναρξη του Νόμου αυτού, οι ακόλουθες λέξεις και εκφράσεις θα έχουν την έννοια που αποδίδεται σε αυτές αντίστοιχα, εκτός αν υπάρχει κάτι στο αντικείμενο ή το κείμενο που είναι ασυμβίβαστο με τέτοια ερμηνεία ή εκτός αν προνοείται σε αυτό διαφορετικά-

.....

.....

λέξεις στον ενικό περιλαμβάνουν τον πληθυντικό και λέξεις στον πληθυντικό περιλαμβάνουν τον ενικό...»

Το άρθρο 21(1) του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου αρ. 158(I)/1999 ομιλεί, επίσης, ειδικά όσον αφορά στο θέμα του πρακτικογράφου, σε ενικό αριθμό. Συγκεκριμένα, με δικούς μου τονισμούς:

«21(1). Το συλλογικό διοικητικό όργανο πρέπει να συνεδριάζει με νόμιμη σύνθεση. Δεν είναι νόμιμα συντεθειμένο, αν στη συνεδρίασή του παρίσταται πρόσωπο που δεν είναι εξουσιοδοτημένο από το νόμο, έστω και αν δεν έλαβε μέρος στη ψηφοφορία, εκτός αν πρόκειται για υπάλληλο που είναι αρμόδιος για την τήρηση των πρακτικών.»

Στην *Alpina Farm Ltd v. Κυπριακής Δημοκρατίας (2009) 4 ΑΑΔ 523* αποφασίστηκαν σχετικά τα εξής, με δικές μου υπογραμμίσεις:

«...Όπως έχω σημειώσει, οι αιτητές θέτουν συναφώς θέμα σε σχέση με τη συγκρότηση της Συμβουλευτικής Επιτροπής. Όπως εισηγούνται, παρανόμως αντικαταστάθηκε ο Πρόεδρος της. Επίσης θέτουν θέμα σε σχέση με τη σύνθεση της Συμβουλευτικής Επιτροπής. Ειδικά, κατά τη συνεδρία της ημερ. 20/4/2007 με τον ισχυρισμό πως παρανόμως ορίστηκαν τρία πρόσωπα αντί ένας για την τήρηση πρακτικών....

.....
 .....Το πρόβλημα, όπως διευκρινίστηκε, προκύπτει ως ακολούθως: Στο πρακτικό της συνεδρίας της Συμβουλευτικής Επιτροπής ημερομηνίας 20/4/2007 σημειώνονται ως παρισταμένοι για την τήρηση πρακτικών, τρία πρόσωπα. Κατά την εισήγηση, όμως, ένας θα ήταν δυνατό να παρίσταται με τέτοιο καθήκον. Οι καθ'ων η αίτηση και οι ενδιαφερομένοι εισηγούνται πως η πρόνοια του Αρθρου 21(1) του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου (Ν. 158(I)/1999) σύμφωνα με την οποία, κατ' απόδοση της νομολογίας μας, επιτρέπεται να παρίσταται υπάλληλος που είναι αρμόδιος για την τήρηση πρακτικών, δεν επιβάλλει τέτοιας φύσης περιορισμό. Και παραπέμπουν στις ερμηνευτικές διατάξεις του περί Ερμηνείας Νόμου, Κεφ. 1, σύμφωνα με τις οποίες όπου υπάρχει αναφορά στον ενικό αυτή περιλαμβάνει και τον πληθυντικό εκτός αν υπάρχει αντίθετη ρητή διάταξη ή κάποια αναφορά στο κείμενο ασυμβίβαστη προς τέτοια ερμηνεία. Δεν έχει προταθεί και πολύ λιγότερο τεκμηριωθεί τέτοιας μορφής ασυμβίβαστη πρόνοια και δεν έχω ικανοποιηθεί ότι συντρέχει ο προταθείς λόγος ακυρότητας...»

(βλ. σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 2 για τον όρο «λέξεις» του περί Ερμηνείας Νόμου, Κεφ. 1 και Άντρη Αδάμου Νικολάου ν. Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου (2002) 3 ΑΑΔ 733; βλ. και Δώρος Γεωργιάδης (2001) 1 ΑΑΔ 1842)

Συνεπώς, με βάση τα προαναφερόμενα, βρίσκω ότι, οι ανωτέρω ισχυρισμοί δεν ευσταθούν. Η αναφορά σε ενικό αριθμό, είτε στο άρθρο 18(9) είτε στο άρθρο 36(1) του Ν.73(I)/2009, δεν αποκλείει τον διορισμό περισσότερων του ενός πρακτικογράφων ή ερευνητών λειτουργών, αφού εφαρμογής βρίσκει το άρθρο 2 του περί Ερμηνείας Νόμου, Κεφ. 1, σύμφωνα με το οποίο λέξεις στον ενικό περιλαμβάνουν τον πληθυντικό και λέξεις στον πληθυντικό περιλαμβάνουν τον ενικό, ενώ δεν μου έχει υποδειχθεί και/ή υποδειχθεί πειστικά από την πλευρά του αιτητή οποιαδήποτε ρητή αναφορά (άλλη από την απλή χρήση του ενικού) ή κάποια αναφορά στο κείμενο του Ν. 73(I)/2009 ασυμβίβαστη προς τέτοια ερμηνεία. Συνεπώς, ο ανωτέρω λόγος ακυρώσεως αποτυγχάνει και απορρίπτεται.

Ακολούθως, με τη γραπτή αγόρευση της, η πλευρά του αιτητή ήγειρε, υπό τρεις λόγους ακυρότητας (εδώ περιληπτικά, παραβίαση της αρχής της νομιμότητας, παραβίασης της αρχής της αμερόληπτης κρίσης και λήψης απόφασης υπό

καθεστώς προκατάληψης) ζήτημα μεροληψίας της προέδρου και/ή των μελών της καθ' ης η αίτηση, ενόψει δηλώσεων της προέδρου της καθ' ης η αίτηση στην εφημερίδα «Αλήθεια» ημερομηνίας 26.1.2014, την οποία επισύναψε η πλευρά της αιτητή στην προσφυγή της ως Παράρτημα 7 (αλλά και μεταγενέστερων δηλώσεων της στην εφημερίδα «Φιλελεύθερος» ημερομηνίας 15.6.2014, Παράρτημα 8 στην προσφυγή της), σύμφωνα με την οποία είχε δηλώσει αισιόδοξη για καταλογοισμό όχι μόνο αστικών αλλά και ποινικών ευθυνών εναντίον και του αποβιώσα για τη συγκεκριμένη υπόθεση. Πρόσθετα, η πλευρά του αιτητή θέτει και θέμα προκατάληψης της Προέδρου της καθ' ης η αίτηση, λόγω του ότι ο σύζυγος της διετέλεσε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της MARFIN CLR FINANCIAL SERVICES (η οποία ενήργησε ως Ανάδοχος Υπεύθυνος Σύνταξης και των τεσσάρων επίδικων ενημερωτικών δελτίων της εταιρείας) ως κατά το κρίσιμο χρονικό διάστημα και παραιτήθηκε μετά την ανάληψη των καθηκόντων της συζύγου του στη καθ' ης η αίτηση. Κατά την πλευρά του αιτητή, δεν ερευνήθηκε από την καθ' ης η αίτηση, ο διευθυντής έκδοσης/ανάδοχος/υπεύθυνος σύνταξης των εν λόγω ενημερωτικών δελτίων.

Εξετάζοντας τους πιο πάνω ισχυρισμούς και ξεκινώντας από τον τελευταίο, το ζήτημα του ισχυρισμού μεροληψίας της προέδρου της καθ' ης η αίτηση σε σχέση με την άνω ιδιότητα της συζύγου της, έχει ήδη κριθεί και απορριφθεί στην **απόφαση ημερομηνίας 13.1.2016 στην Προσφυγή Αρ. 975/2014 ANNITA ΦΙΛΙΠΠΙΔΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ ΚΥΠΡΟΥ**, η οποία αφορούσε την ίδια με την εδώ διαδικασία και στην οποία αναφέρθηκαν και τα εξής σχετικά:

«....Το γεγονός ότι ο σύζυγος της υπό αναφορά Προέδρου ήταν μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας που ήταν ο Ανάδοχος σύνταξης του ενημερωτικού δελτίου δεν καταδεικνύει, από μόνο του, μεροληψία και προκατάληψη εις βάρος της Αιτήτριας. Το ζητούμενο στην υπό κρίση περίπτωση ήταν κατά πόσο εντοπιζόταν παράβαση του άρθρου 20(4) του Ν. 114(I)/2005. Η διαπίστωση διάπραξης παράβασης εκ μέρους της Αιτήτριας δεν συνδέεται με το

κατά πόσο ενδεχομένως και άλλα πρόσωπα διέπραξαν άλλες παραβάσεις με βάση άλλες πρόνοιες του εν λόγω Νόμου...»

Η πιο πάνω απόφαση με βρίσκει σύμφωνο και οι άνω αναφορές υιοθετούνται και για τους σκοπούς της παρούσας υπόθεσης. Ο πιο πάνω ισχυρισμός της πλευράς του αιτητή απορρίπτεται.

Όσον αφορά στο άνω δημοσίευμα της εφημερίδας «Αλήθεια» ημερομηνίας 26.1.2014, αλλά και στο δημοσίευμα της εφημερίδας «Φιλελεύθερος» ημερομηνίας 15.6.2014 (το οποίο, εν πάση περιπτώσει, βρίσκω ότι δεν εμπεριέχει οτιδήποτε το οποίο θα μπορούσε να υποδείξει πόσο μάλλον να αποδείξει μεροληψία), παρατηρώ, καταρχήν, ότι, η πλευρά του αιτητή δεν προσήγαγε τα εν λόγω δημοσιεύματα με τον ορθό δικονομικά τρόπο, αφού η επισύναψη αντιγράφων αυτών ως παραρτήματα 7 και 8 στην προσφυγή πόρρω απέχουν από το να συνιστούν δικονομικά επιτρεπτή εισαγωγή μαρτυρίας, επί της οποίας το Δικαστήριο να δύναται να διαμορφώσει κρίση. Μαρτυρία επιτρέπεται να προσαχθεί κατόπιν σχετικής διαταγής ή αδείας του Δικαστηρίου, κατόπιν κατάλληλου δικονομικού διαβήματος. Ούτε, βέβαια, ως είναι πάγια νομολογημένο, είναι επιτρεπτή η προσαγωγή μαρτυρίας δια των γραπτών αγορεύσεων των διαδίκων.

Ανεξαρτήτως, όμως, ή/και επιπρόσθετα της πιο πάνω παρατήρησης, στο πρακτικό της συνεδρίασης της καθ' ης η αίτηση ημερομηνίας 28.4.2014, εκεί σελ. 3 και 4, εντοπίζονται οι ακόλουθες σχετικές αναφορές, ως ορθά υπέδειξε και η πλευρά της καθ' ης η αίτηση στη γραπτή αγόρευση της:

«2. Προκατάληψη εκ μέρους της Προέδρου ή/και της Επιτροπής

Στις γραπτές παραστάσεις τους οι κ.κ. Μπουλούτας, Κουννής, Χιλιαδάκης και Φόρος ημερομηνίας 7.3.2014 και 14.3.2014, αφού παραπέμπουν στο δημοσίευμα της εφημερίδας «Αλήθεια» ημερομηνίας 26.1.2014 με τίτλο «Ξεκίνησαν νέες

έρευνας για τη Λαϊκή», ισχυρίζονται ότι αυτό επιβεβαιώνει την ύπαρξη προκατάληψης τόσο εκ μέρους της Προέδρου όσο και ολόκληρης της Επιτροπής, η οποία επηρεάζει την αντικειμενική και ανεπηρέαστη κρίση τους στην υπόθεση, η οποία στρέφεται εναντίον των Διευθυντών και αξιωματούχων της Λαϊκής Τράπεζας.

Οι κ.κ. Μπουλούτας, Κουνής, Χιλιαδάκης και Φόρος, αφού αναλύουν τους λόγους για την ύπαρξη προκατάληψης, καταλήγουν ότι η υπόθεση εναντίον τους πρέπει να απορριφθεί και ότι δεν μπορεί να εξεταστεί ξανά από την Επιτροπή με την παρούσα σύνθεση.

Σχετικά με το θέμα, η Επιτροπή σημείωσε ότι στις 31 Ιανουαρίου 2014 η εφημερίδα «Αλήθεια» δημοσίευσε διευκρίνιση της Προέδρου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σε σχέση με το δημοσίευμα της ημερομηνίας 26.1.2014 με τίτλο «Ξεκίνησαν νέες έρευνες για τη Λαϊκή». Η διευκρίνιση της Προέδρου στην εφημερίδα «Αλήθεια» αποστάληκε κατόπιν προφορικής επικοινωνίας της ίδιας με το δημοσιογράφο κ. Τάκη Αγαθοκλέους, ο οποίος ήταν ο συντάκτης του δημοσιεύματος ημερομηνίας 26.1.2014.

Χρονικά, η Πρόεδρος της Επιτροπής, την ίδια ημέρα που δημοσιεύθηκε το άρθρο με τίτλο «Ξεκίνησαν νέες έρευνες για τη Λαϊκή», δηλ. στις 26.1.2014, επικοινωνήσε προσωπικά με τον κ. Τάκη Αγαθοκλέους προκειμένου να επισύρει την προσοχή του στο γεγονός ότι, ενώ η ίδια είχε αναφερθεί σε αισιοδοξία ως προς το χρόνο αποπεράτωσης της έρευνας (και ότι η έρευνα για τα δάνεια που γίνεται αναφορά στην επιστολή που είχε διαρρεύσει αφορά ενδεχόμενες παραβάσεις άρθρων της νομοθεσίας της Επιτροπής που προνοούν τόσο διοικητικές όσο και ποινικές ευθύνες), το άρθρο αυτού άφηνε λανθασμένα να νοηθεί ότι η Πρόεδρος ήταν αισιόδοξη ως προς το αποτέλεσμα.

Επειδή οι δηλώσεις της Προέδρου δεν αποδόθηκαν ορθά, η εφημερίδα «Αλήθεια» αποδέχθηκε να δημοσιεύσει τη διευκρίνιση της Προέδρου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς στις 31.1.2014.

Η Επιτροπή ζήτησε να καταγραφεί ότι, με βάση την πρακτική και για ευνόητους λόγους, ουδέποτε η Πρόεδρος, τα άλλα μέλη του Συμβουλίου ή στελέχη της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, προβαίνουν σε δηλώσεις που να περιέχουν εκτιμήσεις ως προς το αποτέλεσμα των ερευνών που διεξάγονται. Η Επιτροπή, ως εποπτική αρχή, έχει καθήκον να ενεργεί πάντα αμερόληπτα και ως εκ τούτου τα Μέλη του Συμβουλίου, σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπουν στους εαυτούς τους να επηρεαστούν από την περιρρέουσα ατμόσφαιρα ή άλλως πως.

Η Επιτροπή ενεργεί έχοντας ως γνώμονα αυστηρές αρχές επαγγελματικής δεοντολογίας και εμπιστευτικότητας, όπως άλλωστε οφείλει να ακολουθεί ένα θεσμικό όργανο.

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, η Επιτροπή απορρίπτει τους ισχυρισμούς περί προκατάληψης εκ μέρους της Προέδρου ή/και των λοιπών Μελών του Συμβουλίου εναντίον των Διευθυντών και αξιωματούχων της εταιρείας Marfin Popular Bank Public Co Ltd και προχωρεί στη συνέχιση της εξέτασης της υπόθεσης...»

Οι πιο πάνω αναφορές της καθ' ης η αίτηση, καθιστούν τα δημοσιεύματα, ακόμη και αν ήταν ενώπιον του Δικαστηρίου δικονομικώς επιτρεπτά ως μαρτυρία, επισφαλής, ως προς την ακρίβεια των αναφορών τους, άνευ ετέρας μαρτυρίας που να επιβεβαιώνει την ορθότητα των ισχυρισμών της πλευράς του αιτητή, η οποία και δεν επιδιώχθηκε να προσκομιστεί. Το δε αυστηρό βάρος απόδειξης τέτοιου ισχυρισμού, βρίσκεται πάντα στην πλευρά του αιτητή.

Όπως έχει τονισθεί και στην υπόθεση **ΣΤΑΥΡΙΝΙΔΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (1991) 4(A) ΑΑΔ 426, 431:**

«..Ο διοικούμενος έχει δικαίωμα στην αμερόληπτη κρίση της διοίκησης σε κάθε περίπτωση. Απόφαση που φέρει το στίγμα της προκατάληψης υπόκειται σε ακύρωση. Η ανάγκη αμεροληψίας του οργάνου που συμμετέσχε στη λήψη της απόφασης αποτελεί προϋπόθεση της νομιμότητας της. Ο λόγος γι' αυτό είναι ότι συνδέεται άμεσα με τις αρχές της φυσικής δικαιοσύνης, που είναι εμπεδωμένη με συνταγματικές διατάξεις, και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος τους.....Η προκατάληψη πρέπει να στοιχειοθετείται με ικανοποιητική βεβαιότητα είτε από τα στοιχεία των φακέλων ή με ασφαλή συμπεράσματα που μπορεί να συναχθούν από την ύπαρξη τέτοιων στοιχείων...»

Στην απόφαση ημερομηνίας 24.6.2014 στις Συν. Προσφυγές Αρ. 1059/2011 και 1308/2011 ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΣΗΚΑΛΗΣ κ.α. ΚΑΙ ΑΡΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ, αναφέρθηκαν και τα ακόλουθα:

«...Οι οποιοιδήποτε ισχυρισμοί για προκατάληψη ή μεροληψία πρέπει να αποδεικνύονται αυστηρά και με επάρκεια και το βάρος της απόδειξης το φέρουν οι Αιτητές...»

Συνεπώς, με βάση τα προαναφερθέντα, η πλευρά του αιτητή δεν έχει αντεπεξέλθει στην υποχρέωση της για αυστηρή απόδειξη του ισχυρισμού της περί μεροληψίας είτε της προέδρου είτε των μελών του συμβουλίου της καθ' ης η αίτηση και, συνεπώς, ο εν λόγω λόγος ακυρώσεως απορρίπτεται.

Η πλευρά του αιτητή ήγειρε, πάλιν υπό διάφορους λόγους ακυρότητας (παραβίαση της αρχής της νομιμότητας και της χρηστής διοίκησης, της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του διοικούμενου προς τη διοίκηση, κακοπιστίας, ασυνέπειας και αντιφατικότητας κ.ά.) και ζήτημα ότι, η καθ' ης η αίτηση έδωσε την έγκριση της για τη δημοσίευση των επίδικων ενημερωτικών δελτίων και, άρα, δεν μπορούσε για αυτό το λόγο να διαπιστώσει την ύπαρξη παραβάσεων εκ μέρους του αιτητή.

Οι πιο πάνω λόγοι ακυρώσεως δεν ευσταθούν. Ως είχα την ευκαιρία ήδη να αναφέρω σχετικά και στην **απόφαση μου ημερομηνίας 10.9.2018 στην Προσφυγή Αρ. 1117/2014 ΛΥΣΑΝΔΡΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ:**

«...Με τους υπό 5., 7. ανωτέρω, καθώς και, εν μέρει, με τον υπό 2. ανωτέρω λόγο ακυρώσεως (βλ. σελ. 24 έως 26 της αγόρευσης του αιτητή) λόγο ακυρώσεως, ο αιτητής ισχυρίζεται, περαιτέρω, ταξινομώντας πολλαπλώς υπό τους πιο πάνω λόγους ακυρώσεως ουσιαστικά το ίδιο ζήτημα, ότι η καθ' ης η αίτηση κωλυόταν να επιβάλει τα επίδικα διοικητικά πρόστιμα στον αιτητή, σε σχέση με τα επίδικα Ενημερωτικά Δελτία της εταιρείας, επειδή αυτά είχαν λάβει την εκ των προτέρων (πριν την δημοσίευση τους) έγκριση τόσο της καθ' ης η αίτηση όσο και της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, ως αρμόδιας εποπτικής αρχή για θέματα τραπεζών. Ούτε αυτοί οι λόγοι ακυρώσεως ευσταθούν.

Ως λέχθηκε στην απόφαση **Αννίτα Φιλιππίδου (supra)**, θέση που με βρίσκει σύμφωνο:

«Ως προς το ζήτημα της παραβίασης της αρχής της χρηστής διοίκησης και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του διοικούμενου, προβάλλεται η εισήγηση ότι προηγήθηκε η έγκριση δημοσίευσης του ενημερωτικού δελτίου από την Καθ' ης η αίτηση και επομένως δεν θα μπορούσε να διαπιστωθεί εκ των υστέρων ύπαρξη παράβασης από μέρους της Αιτήτριας. Τίθεται, κατά προέκταση, ότι το ενημερωτικό δελτίο εγκρίθηκε τόσο για την πληρότητά του όσο και για την επάρκεια των πληροφοριών.

Οι πιο πάνω εισηγήσεις είναι, με όλο το σεβασμό, επίσης αστήριχτες. Η έγκριση του ενημερωτικού δελτίου από την Καθ' ης η αίτηση στηρίζεται στις πρόνοιες του άρθρου 26 του Ν. 114(Ι)/2005, το οποίο επιτρέπει τη δημοσίευση του εν λόγω δελτίου μόνο μετά την έγκριση της Καθ' ης η αίτηση. Η έγκριση όμως δεν απαλλάσσει τα υπεύθυνα πρόσωπα από την υποχρέωση τήρησης, μεταξύ άλλων, των προνοιών του άρθρου 20(4) του πιο πάνω Νόμου. Όπως προαναφέρθηκε, το άρθρο αυτό ρητά αναθέτει την ευθύνη για την ακρίβεια, πληρότητα, σαφήνεια και επικαιρότητα του ενημερωτικού δελτίου στα υπεύθυνα πρόσωπα που υπογράφουν. Η έγκριση της δημοσίευσης από την Καθ' ης η αίτηση γίνεται στη βάση των πληροφοριών που υποβάλλονται από τα εν λόγω πρόσωπα και των στοιχείων που παραθέτουν σε σχέση με ζητήματα που εμπίπτουν στην αποκλειστική τους γνώση και για την ορθότητα των οποίων είναι αδύνατο να γνωρίζει η Καθ' ης η αίτηση. Είναι για τον λόγο αυτό που τα υπεύθυνα πρόσωπα φέρουν και την ευθύνη της βεβαίωσής τους. Όπως ορθά σημείωσε και η πλευρά της Καθ' ης η αίτηση, η υποχρέωση συμμόρφωσης με το άρθρο 20(4) αποτελεί αυτοτελή υποχρέωση των προσώπων που υπογράφουν το ενημερωτικό δελτίο, ανεξάρτητη από την υποχρέωση για υποβολή προς έγκριση του ενημερωτικού δελτίου του άρθρου 26 του Νόμου 114(Ι)/2005.»

Ως λέχθηκε, επίσης και στην **απόφαση ημερομηνίας 30.3.2011 στην Προσφυγή αρ. 1414/2009 SHARELINK SECURITIES SERVICES LTD ΚΑΙ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ ΚΥΠΡΟΥ:**

«.(γ) Ως προς το ζήτημα της έγκρισης της καθ' ης η αίτηση για τη δημοσίευση του αρχικού ενημερωτικού δελτίου της 10.9.2007 συμφωνώ και πάλι με την καθ' ης η αίτηση ότι η έγκριση δόθηκε, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 23, και επομένως με αναλλοίωτη την υποχρέωση των αιτητών να επιδείξουν την προσήκουσα επιμέλεια κατά τη σύνταξη του ενημερωτικού δελτίου της εταιρείας, πράγμα το οποίο, εκ των γεγονότων, φαίνεται ότι δεν έπραξαν. Άλλωστε πώς είναι δυνατό να τίθεται η ευθύνη για τη σύνταξη ενημερωτικών δελτίων εταιρειών στην καθ' ης η αίτηση η οποία δεν αναμένεται να γνωρίζει πληροφορίες και γεγονότα που γνωρίζουν μόνο οι ίδιες οι εταιρείες που υποβάλλουν τα ενημερωτικά δελτία.»

Συνεπώς, με βάση τα προαναφερθέντα, ούτε οι πιο πάνω λόγοι ακυρώσεως ευσταθούν και απορρίπτονται.

Η πλευρά του αιτητή υποστηρίζει και ότι, η επίδικη απόφαση επιβολής προστίμων στον αιτητή, στερείται επαρκούς και/ή δέουσας αιτιολογίας και/ή είναι αντιφατική. Προμετωπίδα του εν λόγω ισχυρισμού της πλευράς του αιτητή αποτελεί η θέση ότι, απουσιάζει παντελώς η παραμικρή αναφορά στις προϋποθέσεις στοιχειοθέτησης ευθύνης του αιτητή, σύμφωνα με τον Ν. 114(Ι)/2005 και τον Νόμο. Ο αιτητής, συναφώς, υποστηρίζει ότι το περιεχόμενο των επίδικων ενημερωτικών δελτίων ανταποκρινόταν πλήρως στις δημοσιευμένες και εγκριμένες από τα αρμόδια όργανα της εταιρείας οικονομικές καταστάσεις και είχε επιδειχθεί η προσήκουσα επιμέλεια εκ μέρους του αιτητή πριν προβεί στην υπογραφή τους. Η πλευρά του αιτητή καταφέρεται και εναντίον του τρόπου επιμέτρηση των προστίμων που επιβλήθηκαν στον αιτητή, με λανθασμένο υπολογισμό προς τούτο και της ιδιότητας του, παρόλο που δεν ήταν εκτελεστικό μέλος του συμβουλίου της εταιρείας. Η πλευρά του αιτητή, ακολούθως, θέτει και ζήτημα έλλειψης δέουσας και/ή επαρκούς έρευνας, προβαίνοντας σε αναλυτικές τοποθετήσεις, αναφορικά με τις, κατά την άποψη της, παραλείψεις δέουσας διερεύνησης της υπόθεσης από την καθ' ης η αίτηση.

Ούτε οι πιο πάνω ισχυρισμοί, βρίσκω, ευσταθούν. Καταρχήν, ως είχα ήδη την ευκαιρία να υποδείξω και στην απόφαση **Λυσάνδρου supra**, το λεκτικό του άρθρου 40(Ι) του Νόμου, δεν απαιτεί και δεν προϋποθέτει, όπως η παράβαση οφείλεται σε υπαιτιότητα, εσκεμμένη παράλειψη ή αμέλεια του παραβαίνοντος.

Συγκεκριμένα, στην εν λόγω απόφαση κρίθηκε (και) ότι:

*«...Οι πιο πάνω ισχυρισμοί δεν ευσταθούν. Όσον αφορά το α) ανωτέρω, θα συμφωνήσω με την θέση της καθ' ης η αίτηση, ότι το λεκτικό του **άρθρου 40(Ι) του Νόμου 190(Ι)/2007** δεν απαιτεί και δεν προϋποθέτει, όπως η παράβαση οφείλεται σε υπαιτιότητα, εσκεμμένη παράλειψη ή αμέλεια του παραβαίνοντος. Η επίκληση δε, της πρόνοιας του **άρθρου 15(2) του Νόμου 190(Ι)/2007** είναι εσφαλμένη, αφού σαφώς από το λεκτικό του εν λόγω άρθρου προκύπτει, ότι αυτό αφορά στις περιπτώσεις, σε αντίθεση με την παρούσα, στις οποίες καθόλου δεν καταρτίζεται και/ή δημοσιοποιείται η ετήσια ή εξαμηνιαία οικονομική έκθεση. Ούτε η*

περίπτωση του **άρθρου 54(1)** του **Νόμου 190(Ι)/2007** σχετίζεται με την παρούσα περίπτωση, αφού στον αιτητή δεν επιβλήθηκε οποιοδήποτε πρόστιμο για παράβαση με βάση το εν λόγω άρθρο (βλ. ανωτέρω). Ορθώς επισημαίνεται σχετικά, από την καθ' ης η αίτηση, ότι στα πρακτικά της ληφθείσας απόφασης ρητώς αναφέρεται, ότι:

«Σε σχέση με τους πιο πάνω ισχυρισμούς η Επιτροπή σημείωσε ότι η δήλωση των Διοικητικών Συμβούλων αποτελεί προσωπική υποχρέωση τους (άρθρο 10 (7) του Ν. 190(Ι)/2007), και κατ' επέκταση, η συμμόρφωση τους εξετάζεται ανεξάρτητα από τις υποχρεώσεις της Εταιρείας.

Στην προκείμενη περίπτωση η Επιτροπή δεν διερευνά κατά πόσον η παράβαση της Εταιρείας οφειλόταν σε υπαιτιότητα, εσκεμμένη παράλειψη ή αμέλεια των Διοικητικών Συμβούλων αλλά διερευνά την ίδια την πράξη των Διοικητικών συμβούλων να παρέχουν παραπλανητικές πληροφορίες μέσω της δήλωσης τους. Ως εκ τούτου το σχετικό άρθρο είναι μόνο το άρθρο 40(1) του Ν. 190(Ι)/2007..»

Συμφωνώ με τις πιο πάνω τοποθετήσεις/επισημάνσεις της καθ' ης η αίτηση, τα οποίες κρίνω και ως ορθές.....

..... Εξετάζοντας τα πιο πάνω, όσον αφορά, καταρχήν, στο υπό γ) ανωτέρω, αυτό ο ισχυρισμός έχει ήδη εξετασθεί και απορριφθεί, μαζί με τους υπό 5., 7. ανωτέρω λόγους ακυρώσεως (βλ. ανωτέρω στην παρούσα). Όσον αφορά τον ισχυρισμό υπό α) ανωτέρω και πάλιν διαπιστώνεται, ότι και στην περίπτωση του **άρθρου 20** του **Ν.114(Ι)/2005**, δεν απαιτείται η ύπαρξη υπαιτιότητας, εσκεμμένης παράλειψης ή αμέλειας προκειμένου να διαγνωστεί παράβαση στον παραβαίνοντα, εδώ στον αιτητή....»

Ούτε με βρίσκει σύμφωνο η θέση της πλευράς του αιτητή ότι, ότι το περιεχόμενο των επίδικων ενημερωτικών δελτίων ανταποκρινόταν πλήρως στις δημοσιευμένες και εγκριμένες από τα αρμόδια όργανα της εταιρείας οικονομικές καταστάσεις και, άρα, είχε επιδειχθεί η προσήκουσα επιμέλεια εκ μέρους του αιτητή πριν προβεί στην υπογραφή τους. Η ευθύνη ανήκει πρωτίστως και κατά τον Νόμο στον υπογράφοντα τα ενημερωτικά δελτία, εδώ στον αιτητή.

Ως αναφέρθηκε και πάλιν στην **Λυσάνδρου supra**:

«....Όσον αφορά το επιχείρημα του αιτητή, ότι το καθήκον του επίδειξης επιμέλειας εξαντλείται στην επιλογή εξειδικευμένων προσώπων για τον καταρτισμό των ενημερωτικών δελτίων, ούτε αυτή η θέση με βρίσκει σύμφωνο.

Στην απόφαση **Αννίτα Φιλιππίδου** (*supra*), λέχθηκαν, σχετικά με την (προσωπική) ευθύνη των υπογράφωντων τις εκθέσεις (εδώ του αιτητή) τα εξής, με δικές μου υπογραμμίσεις:

«Η Αιτήτρια, όπως παραμένει αδιαμφισβήτητο, υπέγραψε τις επίδικες δηλώσεις, επιβεβαιώνοντας ότι οι σχετικές εκθέσεις παρέχουν αληθή και δίκαιη ανασκόπηση των κυριότερων κινδύνων. Υπό τις συνθήκες αυτές οι προβαλλόμενοι ισχυρισμοί της ότι δεν είχε οποιαδήποτε γνώση για τους κινδύνους είναι, τουλάχιστον, νομικά αδιάφοροι. Επιπρόσθετα, η ενέργειά της να επιβεβαιώσει, ως η Οικονομική Διευθύντρια του Ομίλου, ότι οι εκθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου παρείχαν αληθή και δίκαιη ανασκόπηση των πληροφοριών που απαιτούνται από τα πιο πάνω άρθρα του εξεταζόμενου Νόμου, δεν συνάδει με τη θέση ότι δεν είχε οποιαδήποτε γνώση περί των κινδύνων. Ούτε παρέχεται έδαφος στήριξης των θέσεών της από τον ισχυρισμό ότι οι εν λόγω κίνδυνοι δεν ενέπιπταν στις αρμοδιότητές της. Όπως ορθά εντοπίζεται από τους ευπαιδευτους συνήγορους της Καθ' ης η αίτηση, οι υποχρεώσεις που επιβάλλει ο Νόμος 190(Ι)/2007 σε συγκεκριμένα πρόσωπα δεν είναι δυνατό να εξουδετερώνονται από την εσωτερική δομή ή οδηγίες οποιασδήποτε εταιρείας. Ο Οικονομικός Διευθυντής έχει συγκεκριμένες εκ του Νόμου υποχρεώσεις. Αν δεν ήταν σε θέση να τις εκπληρώσει ή αγνοούσε σημαντικά δεδομένα, δεν θα έπρεπε να προβαίνει σε δηλώσεις προς τους επενδυτές, τόσο σημαντικές και τόσο άμεσα συνδεδεμένες με τα δικαιώματά τους ή με επενδυτικές ενέργειες στις οποίες θα προέβαιναν στηριζόμενοι στις δηλώσεις αυτές..»

Ούτε διαπιστώνω οτιδήποτε μεμπτό, στην επιμέτρηση του διοικητικού προστίμου για τον αιτητή. Όπως προκύπτει από τα πρακτικά της επίδικης απόφασης, δόθηκε αναλυτική επεξήγηση για τον καθορισμό του διοικητικού προστίμου και τους παράγοντες που ευλόγως λήφθηκαν υπόψη, ήταν επιβαρυντικοί είτε ελαφρυντικοί, σε σχέση (και) με τον αιτητή.

Τέλος, σε σχέση με την επάρκεια της έρευνας που διεξήχθη, ούτε αυτός ο ισχυρισμός ευσταθεί. Η έρευνα την οποία διεξήγαγε η καθ' ης η αίτηση ήταν εκτενής και διεξοδική, πλείστα δε από τα ευρήματα και κρίσεις της αφορούν σε εξόχως εξειδικευμένα ζητήματα, στα οποία το Δικαστήριο δεν δύναται να επεμβαίνει. Ως αναφέρθηκε και πάλιν σχετικά στην **Λυσάνδρου supra**:

«...Όσον αφορά στο υπό β) ανωτέρω, κρίνω, ότι με δεδομένο, ότι οι εκτενείς αναλύσεις, διαπιστώσεις και ευρήματα της καθ' ης η αίτηση στην επίδικη

απόφαση, άπτονται εξόχως και αμιγώς τεχνικών θεμάτων, βασιζόμενες σε εξειδικευμένων εκθέσεις, για τις οποίες απαιτούνται ειδικές γνώσεις και, κατ' αντιδιαστολή, τα επιχειρήματα του αιτητή βασίζονται και αυτά σε τεχνική ανάλυση των δεδομένων, δεν είναι επιτρεπτό για το Δικαστήριο, ως είναι πάγια νομολογημένο, να επέμβει στη διοικητική κρίση. Έχει νομολογηθεί ότι η κρίση της διοίκησης επί θεμάτων τεχνικής φύσεως ή ειδικών γνώσεων (όπως είναι εδώ η περίπτωση) χαρακτηρίζεται ως « ανέλεγκτος », εφόσον δεν συντρέχει πλάνη περί τα πράγματα, κακή χρήση διακριτικής εξουσίας ή δεν προκύπτει έλλειψη αιτιολογίας (ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ, 1929-59, ΣΕΛ. 227; ERAKLIDOU AND ANOTHER V. COMPENSATION OFFICER (1968) 3 C.L.R. 44, 53, 54; GEORGHIOU AND ANOTHER V. MUNICIPALITY OF NICOSIA (1973) 3 C.L.R. 53; ΚΟΥΤΣΟΥ ΚΑΙ Κ.Ο.Τ. (2001) 3 Α.Α.Δ. 311 και Ε. ΚΟΥΤΣΟΥ ESTATES LTD Κ.Α. ΚΑΙ Κ.Ο.Τ. (2001) 3 Α.Α.Δ. 316).

Στην απόφαση ημερομηνίας 6.6.2013 στις Αναθεωρητικές Εφέσεις Αρ. 153/2008 και 154/2008 ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΚΑΙ SISEL HOLDINGS LTD κ.ά, λέχθησαν και τα εξής, με δικές μου υπογραμμίσεις:

«..Είναι πάγια νομολογημένη αρχή, ότι η κρίση της Διοίκησης αναφορικά με θέματα τεχνικής φύσεως ή ειδικών γνώσεων, είναι πρακτικά ανέλεγκτη. Παραπέμπουμε σε σχετικό απόσπασμα από την γραπτή αγόρευση του ευπαίδευτου συνηγόρου της Καθ'ης η αίτηση επί του προκειμένου, το οποίο υιοθετούμε.

«Όπως παρατηρείται σε πληθώρα αποφάσεων η Διοίκηση είναι ο καλύτερος γνώστης και κριτής των τεχνικής φύσεως ζητημάτων που εμπεριέχονται στην απόφαση. (Σταυρινού ν. Δημοκρατίας (1986) 3 Α.Α.Δ. 119, Κυριακόπουλου, «Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο», 4^η έκδοση, τόμος Γ, σελ. 376). Παραπέμπω και στην Ευαγγελία Κουτούπα-Γεγκάκου «Αοριστίες και Τεχνικές Έννοιες στο Δημόσιο Δίκαιο» (1997), σελ. 115-116:

«Ο δικαστής όμως όχι μόνο δεν είναι υποχρεωμένος να λαμβάνει θέση επί των τεχνικών διχογνωμιών, αλλά δεν είναι και σε θέση να προβαίνει σε ίδια κρίση. Λόγω συνεπώς του προβαδίσματος της διοίκησης σε ειδικές τεχνικές γνώσεις, ο δικαστής θεωρεί τις τεχνικές κρίσεις καταρχήν αποδεκτές. Ο στόχος αυτού του δικαστικού αυτοπεριορισμού είναι να μην παρεμποδίζεται η διαδικασία έγκρισης τεχνικών εγκαταστάσεων αφενός και αφετέρου να μην καθίσταται ο διοικητικός δικαστής ιεραρχικός προϊστάμενος της εγκρίνουσας διοικητικής αρχής.»»

Επισημαίνεται και πάλιν ότι πλείστα από τα θέματα που εγείρονται από την Αιτήτρια ενώπιόν μας έχουν εξεταστεί από ειδικό εμπειρογνώμονα με εξειδικευμένες γνώσεις, συμπεριλαμβανομένων και θεμάτων οικονομικής φύσεως,

τα οποία το Δικαστήριο είναι αναρμόδιο να εξετάσει, αλλά και να αποφανθεί επί τούτων..»

Στην παρούσα περίπτωση, δεν διαπιστώνεται πλάνη περί τα πράγματα, κακή χρήση διακριτικής εξουσίας ή δεν προκύπτει έλλειψη αιτιολογίας, συνεπώς η κρίση της καθ' ης η αίτηση, ως ζήτημα ειδικών γνώσεων, παραμένει ανέλεγκτος...»

Συνεπώς, με βάση τα προαναφερθέντα, οι λόγοι ακυρώσεως περί έλλειψης επαρκούς και/ή δέουσας και/ή ειδικής αιτιολογίας και έλλειψης δέουσας και επαρκούς έρευνας απορρίπτονται.

Η πλευρά του αιτητή έθεσε και ζήτημα αντισυνταγματικότητας του άρθρου 40 του Νόμου, ως αντιβαίνοντος τα άρθρα 12 και 30 του Συντάγματος, αλλά και ως συγκρουόμενο με τη Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ). Αυτό, με το σκεπτικό ότι, λανθασμένα η καθ' ης η αίτηση προχώρησε στην επιβολή διοικητικού προστίμου, αφού η περίπτωση αφορά και ενδεχόμενο ποινικό αδίκημα, για το οποίο η ποινική ευθύνη μπορεί να διαγνωστεί μόνο από δικαστήριο.

Αυτός ο ισχυρισμός της πλευράς του αιτητή δεν δύναται να εξεταστεί από το Δικαστήριο, αφού προδήλως δεν έχει δικογραφηθεί με την απαραίτητη νομολογιακά επάρκεια. Η σχετική αναφορά στην αίτηση ακυρώσεως είναι παντελώς γενικόλογη και ως εκ τούτου ανεπαρκής (βλ. νομικό σημείο 1 στην προσφυγή «*Η απόφαση της Καθ' ης η Αίτηση είναι αντίθετη προς το Σύνταγμα, το νόμο και την Ευρωπαϊκή σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ)*»).

Σύμφωνα με την νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου επί του θέματος, ζητήματα συνταγματικότητας θα πρέπει να δικογραφούνται με σαφήνεια και λεπτομέρεια στην προσφυγή και δεν είναι δυνατή η έγερση τους στο στάδιο των αγορεύσεων (βλ. **Δημοκρατία v. Κουκκουρή κ.ά. (1993) 3 Α.Α.Δ. 598; Β. Νικολάου & Υιοί Λτδ v. Δημοκρατίας (1998) 3 Α.Α.Δ. 862 και Δημοκρατία κ.ά. v. Σπύρου κ.ά. (2007) 3 Α.Α.Δ. 533**). Περί τούτου, στην υπόθεση **ΜΑΡΑΓΚΟΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (2006) 3**

Α.Α.Δ. 671, εκεί **σελ. 674 ΚΑΙ 675**, με αναφορά σε νομολογία (**ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΚΑΙ ΠΟΓΙΑΤΖΗ (1992) 3 Α.Α.Δ. 196, ΠΑΦΙΤΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ κ.ά. (1996) 3 Α.Α.Δ. 522, ΛΑΤΟΜΙΑ ESTATE LTD Κ.Α. ΚΑΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (2001) 3 Α.Α.Δ. 672 ΚΑΙ ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (2003) 3 Α.Α.Δ. 256**) αναφέρθηκαν και τα εξής, με δικές μου υπογραμμίσεις:

*«...Η γενική και αόριστη αναφορά στο δικόγραφο της προσφυγής ότι οι προσβαλλόμενες αποφάσεις είναι αντίθετες προς το Σύνταγμα δεν συνάδει καθόλου με ό,τι απαιτούν οι σχετικές δικονομικές διατάξεις και οι αρχές της νομολογίας που διέπουν το θέμα της εξέτασης συνταγματικότητας νόμου. Ελλείπει παντελώς από το δικόγραφο της αίτησης η αναγκαία εξειδίκευση η οποία θα καθιστούσε εφικτή την εξέταση του σημαντικού αυτού νομικού θέματος. Σύμφωνα με την πάγια νομολογία, η συνταγματικότητα νόμου ή κανονισμού, συνιστά νομικό θέμα ιδιάζουσας σημασίας και σπουδαιότητας το οποίο καθίσταται επίδικο μόνο κατόπιν επακριβούς προσδιορισμού του άρθρου του νόμου ή του κανονισμού που αμφισβητείται καθώς και της συνταγματικής διάταξης προς την οποία προσκρούει το συγκεκριμένο άρθρο ή ο κανονισμός. Η γενική επίκληση διάταξης νόμου ως αντίθετης προς το Σύνταγμα δεν είναι αρκετή. Για να καταστεί το θέμα επίδικο, πρέπει αυτό να εγείρεται σύμφωνα με τις δικονομικές διατάξεις και να αποφασίζεται ύστερα από εξαντλητική επιχειρηματολογία. Στην προκείμενη περίπτωση δεν υπήρξε καν τέτοια επίκληση. Το γεγονός ότι το θέμα είχε ακροθιγώς αναφερθεί στη γραπτή αγόρευση του δικηγόρου του αιτητή δεν το καθιστούσε εγειρόμενο προς εξέταση. Η αγόρευση αποτελεί το μέσο για την έκθεση της επιχειρηματολογίας υπέρ της αποδοχής των λόγων ακύρωσης και όχι υποκατάστατο της στοιχειοθέτησής τους. Βλ. **Παπαδόπουλος ν. Ιωσηφίδη κ.ά. (2002) 3 Α.Α.Δ. 601 και Λεωφορεία Λευκωσίας Λτδ ν. Δημοκρατίας (1999) 3 Α.Α.Δ. 56...»***

Συνεπώς και ο άνω λόγος ακυρώσεως απορρίπτεται ως μη δυνάμενος να εξεταστεί, αφού δεν δικογραφήθηκε δεόντως.

Η πλευρά του αιτητή έθεσε το ίδιο άνω ζήτημα και υπό το πρίσμα της υπέρβασης των εξουσιών που της παρέχονται με βάση το άρθρο 38 του Ν. 73(Ι)/2009. Δεν με βρίσκει σύμφωνο αυτή θέση. Η διαδικασία επιβολής διοικητικών κυρώσεων είναι διάφορη από εκείνη των ποινικών (βλ. ενδεικτικά **Δημοκρατία ν. Demand Shipping**

Co. Ltd. (1994) 3 AAD 460), το δε διοικητικό όργανο, στην περίπτωση η καθ' ης η αίτηση, δεν προβαίνει σε διάγνωση ποινικής ευθύνης.

Η πλευρά του αιτητή, περαιτέρω, ήγειρε και ζήτημα παρόδου του εύλογου χρόνου για λήψη της επίδικης απόφασης, αυτός υπολογιζόμενος από το χρόνο έγκρισης των επίδικων ενημερωτικών δελτίων από την καθ' ης η αίτηση. Ούτε αυτός ο λόγος ακυρώσεως ευσταθεί. Ως αναφέρθηκε σχετικά στην **Λυσάνδρου supra**:

*«...Με τον υπό 6. ανωτέρω λόγο ακυρώσεως, ο αιτητής ισχυρίζεται και ότι η επίδικη απόφαση πάσχει, διότι η καθ' ης η αίτηση καθυστέρησε αδικαιολόγητα να καλέσει τον αιτητή να υποβάλει γραπτές παραστάσεις και να λάβει την επίδικη απόφαση, κατά παράβαση των προνοιών του **άρθρου 10 του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου, Ν. 158 (Ι)/1999**, αλλά και κατ' επίκληση του **άρθρου 21(3) του Ν.114(Ι)/2005**, ως καθοδηγητική πρόνοια, για το ποιος πρέπει να θεωρείται ως «εύλογος χρόνος» στην παρούσα περίπτωση (σημ. Δικ. αφορά τον χρόνο παραγραφής αξιώσεων κατά προσώπων που υπογράφουν το ενημερωτικό δελτίο και ο οποίος, στο εν λόγω άρθρο ορίζεται στα δύο έτη, με τις εξαιρέσεις που αναφέρονται).*

Ούτε ο πιο πάνω λόγος ακυρότητας ευσταθεί. Καταρχήν, το **άρθρο 21(3) του Ν.114(Ι)/2005** αφορά στην ευθύνη (αστική) υπογραφόντων το ενημερωτικό δελτίο έναντι των επενδυτών και, κατά την κρίση μου, δεν συνιστά ούτε δεσμευτικά ούτε καθοδηγητικά, καθορισμένο χρονικό όριο για την δυνατότητα δράσης της ίδιας της καθ' ης η αίτηση, στα πλαίσια της δικής της υποχρέωσης για άσκηση των αρμοδιοτήτων της και, ιδιαίτερα, του εποπτικού της ρόλου, δια της δυνατότητας επιβολής προστίμου ή άλλου προβλεπόμενου μέτρου. Η οικεία νομοθεσία δεν καθορίζει ρητά κάποια χρονικά όρια για την έναρξη, ολοκλήρωση της έρευνας και έκδοσης απόφασης από την καθ' ης η αίτηση. Συνεπώς, το ζήτημα, κρίνεται στο πλαίσιο του **άρθρου 10 του Ν. 158(Ι)/1999** και του τι συνιστά, στα πλαίσια της εν λόγω πρόνοιας, «εύλογο χρόνο». Εύλογος χρόνος, σύμφωνα με τη νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου, είναι ζήτημα που αποφασίζεται και εξετάζεται από το Δικαστήριο κατά τρόπο αντικειμενικό και εξαρτάται από τα περιστατικά της κάθε υπόθεσης (βλ. **ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΓΙΟΥ ΔΟΜΕΤΙΟΥ ΚΑΙ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ Κ.Α (1994) 3 Α.Α.Δ. 434; ΔΗΜΟΣ ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ ΚΑΙ ΒΟΡΚΑ Κ.Α. (1994) 3 Α.Α.Δ. 514**). Στο σύγγραμμα του **Γ.Μ. Παπαχατζή - Σύστημα του Ισχύοντος στην Ελλάδα Διοικητικού Δικαίου, Τόμοι Α και Β, Έκτη έκδοση, σελ. 645**, αναφέρονται και τα εξής σχετικά:

«Η δημόσια διοίκηση πρέπει να δρα 'εντός χρόνου ευλόγου'. Η επιστήμη και οι θεωρητικοί δεν είναι σε θέση να διατυπώσουν κανόνες απόλυτους και με σαφή

περιγράμματα, είτε ως προς την κάθε φορά διάρκεια του εύλογου χρόνου, είτε ως προς τις επί μέρους περιπτώσεις, που η παρέλευση μακροχρόνιου διαστήματος δημιουργεί δεσμεύσεις για τη δημόσια διοίκηση. Και τα δύο αυτά θέματα απόκεινται στην ουσιαστική κρίση του ακυρωτικού δικαστού. Αυτός είναι που εκτιμά 'όλες τις περιστάσεις' στην κάθε μια ένδικη περίπτωση. Τη νομολογία την κατευθύνει η κεντρική σκέψη, ότι μια δημόσια διοίκηση χρηστή και που λειτουργεί με εύρυθμες 'διαδικασίες' δεν είναι νόμιμο να 'αιφνιδιάζει' τους πολίτες, όταν οι τελευταίοι με καλή πίστη και με λογική στηρίχθηκαν - στη διάρκεια μεγάλων χρονικών διαστημάτων - στη σταθερότητα δημιουργημένων καταστάσεων».

Στην παρούσα περίπτωση, κρίνω, ότι η επίδικη απόφαση δεν λήφθηκε εκτός των πλαισίων του ευλόγου χρόνου. Από τα ενώπιόν μου στοιχεία είναι εμφανές, ότι τα υπό διερεύνηση ζητήματα ήταν, ως εκ της φύσεως και εμπέλειας τους εκτενή και πολύπλοκα και απαιτείτο αρκετός χρόνος προς διεκπεραίωση του έργου της καθ' ης η αίτηση. Περαιτέρω, μέσα από τα γεγονότα (βλ. ανωτέρω) καθίσταται σαφές, ότι η καθ' ης η αίτηση ουδόλως κωλυσιέργησε ή άφησε άπρακτη τον χρόνο να διαρρέει, αλλά αντίθετα, προέβη σε σειρά ενεργειών, ως απαιτείτο από μία εκ της φύσεως της χρονοβόρα διαδικασία (διορισμός ερευνώντων λειτουργών, διερεύνηση και υποβολή του πορίσματος τους, μελέτη αυτού, κλήση των ενδιαφερομένων, συμπεριλαμβανομένου του αιτητή, για υποβολή παραστάσεων, αξιολόγηση του υλικού της έρευνας και των παραστάσεων και λήψη απόφασης).

Συνεπώς, ούτε ο πιο πάνω λόγος ακυρώσεως ευσταθεί...»

Η πλευρά του αιτητή ήγειρε, πάλιν υπό διάφορους λόγους ακυρώσεως, ζήτημα πλάνης της καθ' ης η αίτηση, σε σχέση με την εφαρμογή του άρθρου 20(4) του Ν. 114(Ι)/2005 και του άρθρου 40(1) του Νόμου. Ούτε αυτοί οι λόγοι ακυρώσεως ευσταθούν (βλ. **Λυσάνδρου, supra**) και απορρίπτονται.

Τέλος, η πλευρά του αιτητή καταφέρεται εκ νέου εναντίον της επιβληθείσας ποινής, χαρακτηρίζοντας αυτή ως επαχθές μέτρο δυσανάλογο προς την ισχυριζόμενη παράβαση, το οποίο παραβιάζει την αρχή της αναλογικότητας και συνιστά δυσμενή διάκριση σε βάρος του αιτητή σε σχέση με την πρακτική και κυρώσεις που επιβάλλει η καθ' ης η αίτηση σε παρόμοιες περιπτώσεις. Ούτε αυτοί οι ισχυρισμοί της πλευράς του αιτητή με βρίσκουν σύμφωνο. Ως έκρινα ήδη ανωτέρω, δεν διαπιστώνεται οτιδήποτε μεμπτό, στην επιμέτρηση του διοικητικού προστίμου για τον αιτητή. Όπως προκύπτει από τα πρακτικά της επίδικης

απόφασης, δόθηκε αναλυτική επεξήγηση για τον καθορισμό του διοικητικού προστίμου και τους παράγοντες που ευλόγως λήφθηκαν υπόψη, ήταν επιβαρυντικοί είτε ελαφρυντικοί, σε σχέση (και) με τον αιτητή. Το Δικαστήριο, περαιτέρω, σύμφωνα με την νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου, δεν ελέγχει την αυστηρότητα της ποινής, εδώ του προστίμου (βλ. **Αντρέας Αζίνας ν. Κυπριακής Δημοκρατίας ΑΕ 1389 ημερομηνίας 20.7.99** και **Κρητιώτης ν. Κυπριακής Δημοκρατίας ΑΕ 2328 ημερομηνίας 30.11.99**).

Συνεπώς, και οι πιο πάνω ισχυρισμοί του αιτητή απορρίπτονται.

Με βάση όλα τα προαναφερθέντα, ουδείς εκ των λόγων ακυρώσεως, τους οποίους που ο αιτητής προώθησε, ευσταθεί και ως εκ τούτου απορρίπτονται.

Ως εκ τούτου, η άνω προσφυγή αποτυγχάνει και απορρίπτεται, με έξοδα υπέρ της καθ' ης η αίτηση και εναντίον της πλευράς του αιτητή, ως αυτά θα υπολογιστούν από το Πρωτοκολλητήριο και εγκριθούν από το Δικαστήριο.

Η επίδικη απόφαση επικυρώνεται.

Γ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ, ΔΔΔ.